Školský vzdelávací program

International Baccalaureate- Diploma Programme

(Gymnázium 4. a 5. ročník)

Anglický jazyk a literatúra (Higher level-HL, Standard level – SL)

Názov predmetu	Anglický jazyk a literatúra (HL, SL)
Časový rozsah výučby	I.DP (gymnázium 4.roč) II.DP (gymnázium 5.roč.) HL: 5 hod.týždenne/360 hod. SL: 3 hod.týždenne/225 hod.
Názov školy	Spojená škola Pankúchova 6, Bratislava 5, 851 04
Názov ŠkVP	IB Diploma Programme
Kód a názov študijného odboru	7902J74 - gymnázium - bilingválne štúdium
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	anglický

Charakteristika učebného predmetu Anglický jazyk a literatúra v programe IB Diploma Programme (DP)

Štúdium jazyka a literatúry v programe Diploma Programme

Všetky predmety skupiny Štúdiá jazyka a literatúry vrátane Anglického jazyka a literatúry sú určené pre študentov s rôznorodým jazykovým a kultúrnym zázemím, ktorí majú skúsenosť s používaním vyučovacieho jazyka predmetu v akademickom prostredí. Zameranie štúdia sa v jednotlivých predmetoch líši v závislosti od ich špecifických charakteristík.

Jazykový profil študentov navštevujúcich tieto predmety môže byť rôzny, no predpokladá sa, že ich receptívne, produktívne a interaktívne jazykové zručnosti sú na dobrej úrovni a že ich štúdium v rámci predmetu ďalej upevní a rozvinie. Od študentov sa očakáva rozvoj jazykovej kompetencie, plynulosti prejavu a rozsahu jazykových prostriedkov, pričom osobitný dôraz sa kladie na osvojovanie slovnej zásoby potrebnej na analýzu textov. Zároveň si prehĺbia porozumenie širokej škále konceptov skúmaných prostredníctvom literárnych aj neliterárnych textov, aby ich dokázali interpretovať, analyzovať, hodnotiť a následne svoje poznanie komunikovať prostredníctvom jasne štruktúrovaných a rozpracovaných výstupov.

Každý z troch predmetov skupiny Štúdiá jazyka a literatúry má svoju vlastnú identitu a je navrhnutý tak, aby podporoval budúce akademické štúdium alebo profesijné smerovanie študentov rozvíjaním sociálnej, estetickej a kultúrnej gramotnosti, ako aj jazykových a komunikačných kompetencií. Učebné osnovy a požiadavky na hodnotenie sú pre všetky ponúkané jazyky identické. Výučba aj hodnotenie konkrétneho predmetu sa uskutočňujú v príslušnom jazyku.

Všetky tri predmety skúmajú prvky jazyka, literatúry a performancie a zameriavajú sa na:

- vzťahy medzi čitateľmi, autormi a textami,
- rozmanitosť a funkcie textov naprieč geografickým priestorom a historickým časom,
- aspekty intertextuality.

V rámci tohto rámca má každý predmet svoje vlastné špecifické zameranie.

Jazyk je kľúčovým prvkom všetkých troch predmetov, avšak v predmete Jazyk A: Jazyk a literatúra je chápaný širšie. Predmety Jazyk A: Literatúra a Literature and Performance sa sústreďujú výlučne na literárne texty, zatiaľ čo Jazyk A: Jazyk a literatúra skúma literárne aj neliterárne texty. Performancia je explicitnou súčasťou predmetu Literatúra a Performance, avšak tvorba študentov a performatívny charakter tvorby, analýzy a interpretácie textov sú prítomné vo všetkých troch predmetoch.

Štúdium literárnych, neliterárnych, vizuálnych a performatívnych textov umožňuje pochopiť, ako sa význam vytvára v rámci systémov presvedčení a hodnôt a ako sa vyjednáva medzi rôznymi perspektívami jednotlivých alebo viacerých čitateľov. Kritické premýšľanie o textoch, ako aj reakcia na ne, ich tvorba alebo interpretácia vedú k pochopeniu toho, ako jazyk podporuje alebo spochybňuje spôsoby myslenia a existencie. Štúdium zároveň rozvíja uvedomenie, že všetky texty možno chápať vo vzťahu k ich forme, obsahu, účelu, publiku a kontextom, ako sú sociálne, historické a kultúrne okolnosti.

Poznámka: Očakávania týkajúce sa používania jazyka, úrovne analýzy a kritickej reflexie sú vo všetkých troch predmetoch rovnaké.

Všetky tri predmety zdôrazňujú význam performancie a povzbudzujú učiteľov aj študentov, aby skúmali rôzne spôsoby, akými možno literárne texty interpretovať prostredníctvom performancie. Študenti tak skúmajú dramatický charakter literárnych textov rôznych foriem, spôsoby, akými autori využívajú hlas, reč, zvuk a dramatickú štruktúru. Vyučovacie a učebné

aktivity môžu zahŕňať sledovanie živých alebo nahraných interpretácií textov, ich adaptácií, ako aj využívanie performatívnych prístupov vo vyučovaní.

Príklady uplatnenia dramatizácie pri literárnych formách iných než dráma zahŕňajú skúmanie:

- performatívnej povahy rozprávania a dialógu v románe a hlasov či lyrických subjektov v poézii,
- využívania rytmu a zvuku v rôznych textoch, osobitne v poézii,
- vzťahov medzi písanou a hovorenou formou literatúry, medzi dramatickým textom a inscenovanou hrou, medzi poéziou a hudbou či medzi fikciou a rozprávačstvom,
- vzťahu medzi písanými textami a ich dramatickými adaptáciami a transformáciami (napríklad pri adaptácii rozprávačských textov do filmu, televízie alebo divadla či pri verejných čítaniach poézie a prózy).
- Na splnenie požiadaviek programu IB Diploma Programme (DP) musia študenti absolvovať jeden z troch predmetov skupiny Štúdiá jazyka a literatúry. Na získanie dvojjazyčného diplomu môžu študovať dva predmety z tejto skupiny, pričom každý musí byť vyučovaný v inom jazyku.
- Predmety Jazyk A: Literatúra a Jazyk A: Jazyk a literatúra sa ponúkajú na úrovni Standard Level (SL) aj Higher Level (HL). Predmet Literatúra a Performance, ktorý je interdisciplinárnym predmetom prepájajúcim štúdium jazyka a literatúry s umením, je dostupný iba na úrovni SL.

Ciele učebného predmetu Anglický jazyk a literatúra v programe IB Diploma Programme (DP)

- pracovať so širokou škálou textov v rôznych médiách a formách, pochádzajúcich z rôznych období, štýlov a kultúr,
- rozvíjať zručnosti v počúvaní, hovorení, čítaní, písaní, sledovaní, prezentovaní a umeleckom predvádzaní,
- rozvíjať schopnosti interpretácie, analýzy a hodnotenia,
- rozvíjať citlivosť na formálne a estetické kvality textov a oceňovať, ako prispievajú k rozmanitým interpretáciám a otvárajú priestor pre viacnásobné významy,
- rozvíjať porozumenie vzťahom medzi textami, rôznymi perspektívami, kultúrnymi kontextmi a lokálnymi i globálnymi otázkami a oceňovať, ako tieto vzťahy prispievajú k rozmanitým interpretáciám a otvárajú priestor pre viacnásobné významy,
- rozvíjať porozumenie vzťahom medzi štúdiom jazyka a literatúry a ostatnými vednými disciplínami,
- komunikovať a spolupracovať sebavedomým a tvorivým spôsobom,
- pestovať celoživotný záujem o jazyk a literatúru a radosť z ich poznávania.

Vyučovací proces smeruje k tomu, aby sa žiaci naučili:

Poznať, porozumieť a interpretovať:

- širokú škálu textov, diel a/alebo predstavení, ich významy a dôsledky,
- kontexty, v ktorých texty vznikajú a/alebo sú prijímané,

- prvky literárneho, štylistického, rétorického, vizuálneho a/alebo performatívneho spracovania,
- charakteristické znaky konkrétnych typov textov a literárnych foriem.

Analyzovať a hodnotiť:

- spôsoby, akými používanie jazyka vytvára význam,
- využitie a účinky literárnych, štylistických, rétorických, vizuálnych alebo divadelných techník,
- vzťahy medzi rôznymi textami,
- spôsoby, akými môžu texty ponúkať pohľady na ľudské otázky a problémy.

Komunikovať:

- myšlienky jasným, logickým a presvedčivým spôsobom,
- v rôznych štýloch a jazykových registroch a na rozmanité účely a situácie,
- (iba pre literatúru a performatívne umenia) myšlienky, emócie, charakter postáv a atmosféru prostredníctvom umeleckého predvedenia.

Profil absolventa predmetu

Absolvent predmetu Anglický jazyk a literatúra v programe IB Diploma Programme disponuje komplexnými literárnymi vedomosťami, praktickými analytickými zručnosťami, schopnosťou kriticky vyhodnocovať literárne aj faktografické texty a aplikovať získané poznatky pri analýze a interpretácii textov a zároveň problémov súčasného sveta, ktoré literatúra odráža, v súlade s hodnotami IB Learner Profile/ Profil študenta.

Pre predmet Anglický jazyk a literatúra SL/HL je v programe IB DP určených približne:

- SL 225/ HL 270 hodín obsahového kurikula

Tematický celok

A. Čitatelia, spisovatelia a texty **75 Sl /90 Hl**

1. Prečo a ako študujeme literatúru?

1.1 Ako nás rôznymi spôsobmi ovplyvňujú literárne texty?

1.2 Ako sa líši používanie jazyka medzi literárnymi formami?

1.3 Ako ovplyvňuje štruktúra alebo štýl literárneho textu jeho význam?

1.4 Ako literárne texty ponúkajú pohľady a výzvy?

1.5 Akými spôsobmi sa význam vytvára, vyjednáva, vyjadruje a interpretuje?

1.6 Analýza a interpretácia prozaického textu - argumentácia a postupy logického myslenia, analýza a interpretácia, spoločné a rozdielne znaky textov.

1.7 Kontext, interpretácia textu, hybridizácia jazykových štýlov, postupov a útvarov

2. Práca s textami:

2.1 Text 1 Próza 21.st. (HL/SL)

2.2 Text 2 Próza 20.st. (HL)

B. Čas a priestor **75 Sl /90 Hl**

1. Aký dôležitý je kultúrny a historický kontext pre produkciu a recepciu literárneho textu?

1.1 Ako pristupujeme k literárnym textom z rôznych čias a kultúr k našim vlastným?

1.2 Do akej miery ponúkajú literárne texty pohľad na inú kultúru?

1.3 Ako sa mení význam a vplyv literárneho textu v čase?

1.4 Ako literárne texty odrážajú, reprezentujú alebo tvoria súčasť kultúrnych praktík?

1.5 Ako jazyk predstavuje sociálne rozdiely a identity?

1.6 Analýza a interpretácia básnického textu - argumentácia a postupy logického myslenia, analýza a interpretácia, spoločné a rozdielne znaky textov.

1.7 Kontext, interpretácia textu, hybridizácia jazykových štýlov, postupov a útvarov

2. Práca s textami:

2.3 Text 3 Dráma 20.st (HL/SL)

2.4 Text 4 Próza 20.st (HL)

C. Intertextualita – prepájanie textov **75 Sl/ 90 Hl**

1. Ako sa konvencie a referenčné systémy časom vyvíjajú?

1.1 Ako sa literárne texty pridržiavajú alebo odchyľujú od konvencií spojených s literárnymi formami?

1.2 Ako môžu rôzne literárne texty zdieľať podobné body?

1.3 Nakoľko platí pojem klasický literárny text?

1.4 Ako môžu literárne texty ponúkať viaceré pohľady na jeden problém, oblasť alebo tému?

1.5 Akým spôsobom môže byť porovnávanie a interpretácia transformatívne?

2. Práca s textami:

2.1 Text 1 Dráma 19.st. (HL/SL)

2.2 Text 2 Próza 20. st. (HL/SL)

Obsahová a výkonová časť vzdelávacieho štandardu z anglického jazyka a literatúry pre DP program (4 roč. a 5.roč. Gymnázia)

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
A. Čitatelia, spisovatelia a texty		
1. Prečo a ako študujeme literatúru?	1.1 Ako nás rôznymi spôsobmi ovplyvňujú literárne texty? 1.2 Ako sa líši používanie jazyka medzi literárnymi formami? 1.3 Ako ovplyvňuje štruktúra alebo štýl textu jeho význam? 1.4 Ako literárne texty ponúkajú pohľady a výzvy? 1.5 Akými spôsobmi sa význam vytvára, vyjednáva, vyjadruje a interpretuje? 1.6 Analýza a interpretácia prozaického textu - argumentácia a postupy logického myslenia, analýza a interpretácia, spoločné a rozdielne znaky textov. 1.7 Kontext, interpretácia textu, hybridizácia jazykových štýlov, postupov a útvarov. Spoločné a rozdielne znaky textov. Kontext Analýza textu Interpretácia textu	Žiak vie: • Poznať, pochopiť a interpretovať širokú škálu textov, diel a/alebo predstavení a ich významy a dôsledky • Poznať, pochopiť a interpretovať kontexty, v ktorých sú texty písané a/alebo prijímané • Poznať, pochopiť a interpretovať prvky literárneho, štylistického, rétorického, vizuálneho a/alebo performatívneho remesla • Poznať, pochopiť a interpretovať vlastnosti konkrétnych textových typov a literárnych foriem. • Analyzovať a hodnotiť spôsoby, akými používanie jazyka vytvára význam

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov a útvarov Nadvetná syntax /názov, odsek, kapitola, úvod, jadro, záver/.Titulok, súdržnosť textu. Próza. Novela. Poviedka. Román. Komunikačný reťazec. Autor, spisovateľ. Čitateľ, divák, poslucháč. Aktuálna skutočnosť – literárna fikcia.	• Analyzovať a hodnotiť použitie a účinky literárnych, štylistických, rétorických, vizuálnych alebo divadelných techník • Komunikovať myšlienky jasným, logickým a presvedčivým spôsobom • vie vytvoriť názov textu a následne text rozčleniť. • Vie vytvoriť štruktúrovaný a kompozične ucelený text, v ktorom uplatní logické, časové a príčinné súvislosti a požiadavky slovosledu. • Žiak dokáže hodnotiť rôzne texty, súvislé i nesúvislé, z hľadiska obsahu, formy, jazykových prostriedkov, útvaru, štýlu. Vie transformovať text z jedného žánru do druhého. • Je schopný interpretovať text a integrovať nové informácie aj s využitím kontextu s predchádzajúcimi poznatkami • Dokáže vysvetliť pojem hybridizácia a vo vlastných jazykových prejavoch vie zdôvodniť jej použitie. • Dokáže vytvoriť vhodný slohový útvar v súlade s cieľom komunikácie. • Dokáže plynulo, výrazne a so správnou výslovnosťou prečítať literárny text. • Vie reprodukovať definíciu štandardizovaných pojmov a vysvetliť ju. Vie porovnať príbuzné pojmy. • Vie určiť žáner neznámeho diela a uviesť charakteristické žánrové znaky tohto diela. • Dokáže vytvoriť klasifikáciu krátkych epických prozaických útvarov. Dokáže odlíšiť pásmo rozprávača a pásmo postáv. Chápe funkciu rozprávača, dokáže určiť typ rozprávača. Vie vysvetliť podstatu vnútorného monológu. Dokáže odlíšiť dejový a významový plán diela, objaviť pointu diela. • Vie odlíšiť hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných. • Žiak vie vlastnými slovami vyjadriť pocity, problémy mladej generácie v diele, porovnať s dnešnou generáciou. • Vie analyzovať text, utvoriť osnovu. • Žiak vie vysvetliť vzťahy medzi pojmami v komunikačnom reťazci, chápe funkciu literárneho diela.
2. Práca s textami: 2.1 Text 1 Próza 21.st. (HL/SL) 2.2 Text 2 Próza 20.st. (HL) 2.2 Politická karikatúra 20. st (HL/SL)	Štruktúra epického diela. Dej, príbeh. Autorská štylizácia reality. Kompozícia literárneho diela./chronologický, reťazovitý, retrospektívny postup/ Vonkajšia kompozícia lit. diela /nadpis, odsek, kapitola, diel, strofa, spev, verš, výstup, dejstvo/ Členenie epického textu. Pásmo rozprávača,	Žiak vie: • Vie reprodukovať definíciu štandardizovaných pojmov a vysvetliť ju. • Vie porovnať príbuzné štandardizované pojmy • Vie v známom aj neznámom epickom

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
2.3 Reklama 20. st (HL/SL) ● Čítanie s porozumením, diskusia, charakteristika diela, postavy, motívy ● Analýza a interpretácia diela	pásmo postáv. Pásmo postáv /replika, monológ, dialóg, vnútorný monológ/. Nespoľahlivosť v rozprávaní /nespoľahlivý rozprávač/. HĺbkovéČlenenie literárneho diela /dejový plán literárneho diela, významový plán literárneho diela – pointa, motív, téma, hlavná myšlienka/ Analýza literárneho textu • identifikovať žáner, kompozíciu, tému, motívy • vysvetliť význam názvu a kultúrneho odkazu • interpretovať konflikt a jeho filozofický rozmer Charakteristika postáv • porovnať morálne postoje postáv, vysvetliť ich konanie v hraničnej situácii Znaky memoárov • ja-rozprávanie, obmedzená perspektíva, reflexia Znaky humoru • satira, sarkazmus, irónia, kontrast Kontext autorovej tvorby a prepojenie s ďalšími dielami a textami Eticko-filozofická rovina • otázka ľudskej dôstojnosti a morálky Znaky a konvencie politickej karikatúry, vizuálne techniky (kompozícia, symbolika, farba,…) Znaky a konvencie reklamných textov, hodnotové a emocionálne manipulácie	diele určiť kompozičný postup. ● Dokáže rozlíšiť pásmo rozprávača a pásmo postáv i obe formy priamej reči, vie ich obsahovo, formálne i pravopisne vymedziť, pozná pojem vševediaci a priamy rozprávač a dokáže ich identifikovať v texte. ● Chápe funkciu rozprávača. dokáže určiť typ postavy v epickom diele. ● Žiak charakterizuje spoločenský a historický kontext diela. ● Žiak vie opísať kompozíciu ● Žiak vysvetlí funkciu prostredia a lyrických prvkov ● Žiak vie pomenovať hlavnú tému a myšlienku diela a textu ● Žiak interpretuje morálne a etické otázky diela. ● Žiak vie charakterizovať hlavné postavy a ich správanie v krízovej situácii. ● Žiak rozlíši typy postáv (obetavý, sebecký, cynický, morálne pevný, kolaborant). ● Žiak vie vysvetliť symbolickú funkciu postáv ● Žiak identifikuje dialóg ako dominantný výrazový prostriedok. ● Žiak vie vysvetliť funkciu konfliktu, napätia a dramatickej skratky. ● Žiak rozpozná symboliku názvu a jej význam pre interpretáciu. ● Žiak vie formulovať vlastný hodnotiaci úsudok o morálnych dilemách postáv. ● Žiak vie identifikovať, pochopiť a interpretovať širokú škálu textov z oblastí humoru a reklamy, ich zamýšľaný odkaz, explicitné aj implicitné významy a dôsledky
Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
B. Čas a priestor		
1. Aký dôležitý je kultúrny a historický kontext pre produkciu a recepciu literárneho textu? 2. Práca s textami: Text 1 Dráma 20.st (HL/SL) Text 2 Próza 20.st. (HL) Text 3 TEDTalks (HL/SL)	1.1 Ako pristupujeme k literárnym textom z <u>rôznych čias a kultúr</u> k našim vlastným? 1.2 Do akej miery ponúkajú literárne texty <u>pohľad na inú kultúru?</u> 1.3 Ako sa mení význam a vplyv literárneho textu v čase? 1.4 Ako literárne texty odrážajú, reprezentujú alebo tvoria súčasť kultúrnych praktík? 1.5 Ako jazyk predstavuje sociálne rozdiely a identity? 1.6 Analýza a interpretácia dramatického textu - argumentácia a postupy logického myslenia, analýza a interpretácia, spoločné a rozdielne znaky textov. 1.7 Kontext, interpretácia textu, hybridizácia	Žiak vie: ● Poznať, pochopiť a interpretovať širokú škálu textov, diel a/alebo predstavení a ich významy a dôsledky ● Poznať, pochopiť a interpretovať kontexty, v ktorých sú texty písané a/alebo prijímané ● Poznať, pochopiť a interpretovať prvky literárneho, štylistického, rétorického, vizuálneho a/alebo performatívneho remesla ● Poznať, pochopiť a interpretovať

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Text 4 Editoriál (HL) Text 5 Obálka časopisu	jazykových štýlov, postupov a útvarov. Štruktúra diela. Dej, príbeh. Dramatické techniky, dejstvo, replika. Autorská štylizácia reality. Kompozícia literárneho diela./chronologický, reťazovitý, retrospektívny postup/ Pásmo postáv /replika, monológ, dialóg, vnútorný monológ/. Hĺbkové členenie literárneho diela /dejový plán literárneho diela, významový plán literárneho diela – pointa, motív, téma, hlavná myšlienka/. Analýza literárneho textu - identifikovať žáner, kompozíciu, tému, motívy, vysvetliť význam názvu a odkazu, interpretovať konflikt a jeho filozofický rozmer Charakteristika postáv - porovnať morálne postoje postáv, vysvetliť ich konanie Kontext autorovej tvorby, zaradenie do obdobia, prepojenie s ďalšími dielami Znaky existencializmu • uzavretý priestor, úzkosť, sloboda voľby, vina, zodpovednosť Znaky a konvencie editoriálu Znaky a konvencie obálky časopisu ako textu, vizuálne techniky (kompozícia, symbolika, fotografia, reklamný jazyk, farba,…)	vlastnosti konkrétnych textových typov a literárnych foriem. ● Analyzovať a hodnotiť spôsoby, akými používanie jazyka vytvára význam ● Analyzovať a hodnotiť použitie a účinky literárnych, štylistických, rétorických, vizuálnych alebo divadelných techník ● Komunikovať myšlienky jasným, logickým a presvedčivým spôsobom ● vie vytvoriť názov textu a následne text rozčleniť. ● Vie vytvoriť štruktúrovaný a kompozične ucelený text, v ktorom uplatní logické, časové a príčinné súvislosti a požiadavky slovosledu. ● Žiak dokáže hodnotiť rôzne texty, súvislé i nesúvislé, z hľadiska obsahu, formy, jazykových prostriedkov, útvaru, štýlu. Vie transformovať text z jedného žánru do druhého. ● Je schopný interpretovať text a integrovať nové informácie aj s využitím kontextu s predchádzajúcimi poznatkami ● Dokáže vytvoriť vhodný slohový útvar v súlade s cieľom komunikácie. ● Vie reprodukovať definíciu štandardizovaných pojmov a vysvetliť ju. Vie porovnať príbuzné pojmy. ● Vie určiť žáner neznámeho diela a uviesť charakteristické žánrové znaky tohto diela. ● Dokáže vytvoriť klasifikáciu krátkych epických prozaických útvarov. Dokáže odlíšiť pásmo rozprávača a pásmo postáv. Chápe funkciu rozprávača, dokáže určiť typ rozprávača. Vie vysvetliť podstatu vnútorného monológu. Dokáže odlíšiť dejový a významový plán diela, objaviť pointu diela. ● Vie odlíšiť hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných. ● Žiak vie vlastnými slovami vyjadriť pocity, problémy mladej generácie v diele, porovnať s dnešnou generáciou. ● Vie analyzovať text, utvoriť osnovu. ● Žiak vie vysvetliť vzťahy medzi pojmami v komunikačnom reťazci, chápe funkciu literárneho diela. ● Žiak vie pomenovať hlavnú tému, interpretuje morálne a etické otázky diela. ● Žiak vie vysvetliť funkciu konfliktu, napätia ● Žiak vie formulovať vlastný hodnotiaci úsudok o morálnych dilemách postáv.
Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
C. Intertextualita – prepájanie textov		
1. Ako sa konvencie a referenčné systémy vyvíjajú priebehom času? 2. Práca s textami: Text 1 Dráma 19.st. (HL/SL) Text 2 Próza 20.st (HL/SL) Text 3 Film (HL)	1.1 Ako sa literárne texty pridržiavajú alebo odchyľujú od konvencií spojených s literárnymi formami? 1.2 Ako môžu rôzne literárne texty zdieľať podobné body? 1.3 Nakoľko platí pojem klasický literárny text? 1.4 Ako môžu literárne texty ponúkať viaceré pohľady na jeden problém, oblasť alebo tému? 1.5 Akým spôsobom môže byť porovnávanie a interpretácia transformatívne? Štruktúra epického diela. Dej, príbeh. Autorská štylizácia reality. Kompozícia literárneho diela./chronologický, reťazovitý, retrospektívny postup/ Vonkajšia kompozícia lit. diela /nadpis, odsek, kapitola Členenie epického textu. Pásmo rozprávača, pásmo postáv. Pásmo postáv /replika, monológ, dialóg, vnútorný monológ/. Nespoľahlivosť v rozprávaní /nespoľahlivý rozprávač/. Hĺbkové členenie literárneho diela /dejový plán literárneho diela, významový plán literárneho diela – pointa, motív, téma, hlavná myšlienka/. Analýza literárneho textu - identifikovať žáner, kompozíciu, tému, motívy, vysvetliť význam názvu, interpretovať konflikt a jeho filozofický rozmer Charakteristika postáv - porovnať morálne postoje postáv, vysvetliť ich konanie. Kontext autorovej tvorby – zaradenie do obdobia, prepojenie s ďalšími dielami. Filmové techniky	Žiak vie: ● Poznať, pochopiť a interpretovať širokú škálu textov, diel a/alebo predstavení a ich významy a dôsledky ● Poznať, pochopiť a interpretovať kontexty, v ktorých sú texty písané a/alebo prijímané ● Poznať, pochopiť a interpretovať prvky literárneho, štylistického, rétorického, vizuálneho a/alebo performatívneho remesla ● Poznať, pochopiť a interpretovať vlastnosti konkrétnych textových typov a literárnych foriem. ● Analyzovať a hodnotiť spôsoby, akými používanie jazyka vytvára význam ● Analyzovať a hodnotiť použitie a účinky literárnych, štylistických, rétorických, vizuálnych alebo divadelných techník ● Komunikovať myšlienky jasným, logickým a presvedčivým spôsobom ● vie vytvoriť názov textu a následne text rozčleniť. ● Vie vytvoriť štruktúrovaný a kompozične ucelený text, v ktorom uplatní logické, časové a príčinné súvislosti a požiadavky slovosledu. ● Žiak dokáže hodnotiť rôzne texty, súvislé i nesúvislé, z hľadiska obsahu, formy, jazykových prostriedkov, útvaru, štýlu. Vie transformovať text z jedného žánru do druhého. ● Je schopný interpretovať text a integrovať nové informácie aj s využitím kontextu s predchádzajúcimi poznatkami ● Dokáže vytvoriť vhodný slohový útvar v súlade s cieľom komunikácie. ● Dokáže plynulo, výrazne a so správnou výslovnosťou prečítať literárny text. ● Vie reprodukovať definíciu štandardizovaných pojmov a vysvetliť ju. Vie porovnať príbuzné pojmy. ● Vie určiť žáner neznámeho diela a uviesť charakteristické žánrové znaky tohto diela. ● Dokáže vytvoriť klasifikáciu krátkych epických prozaických útvarov. Dokáže odlíšiť pásmo rozprávača a pásmo postáv. Chápe funkciu rozprávača, dokáže určiť typ rozprávača. Vie vysvetliť podstatu vnútorného monológu. Dokáže odlíšiť dejový a významový plán diela, objaviť pointu diela. ● Vie odlíšiť hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		• Žiak vie vlastnými slovami vyjadriť pocity, problémy mladej generácie v diele, porovnať s dnešnou generáciou. • Vie analyzovať text, utvoriť osnovu. • Vie v známom aj neznámom epickom diel určiť kompozičný postup. • Dokáže rozlíšiť pásmo rozprávača a pásmo postáv i obe formy priamej reči, vie ich obsahovo, formálne i pravopisne vymedziť, pozná pojem vševediaci a priamy rozprávač a dokáže ich identifikovať v texte. • Chápe funkciu rozprávača. dokáže určiť typ postavy v epickom diele. • Žiak vie pomenovať hlavnú tému, morálne a etické otázky diela. • Žiak vie vysvetliť funkciu konfliktu, napätia • Žiak vie formulovať vlastný hodnotiaci úsudok o morálnych dilemách postáv.

Požiadavky kurzu

V tomto kurze študenti študujú širokú škálu literárnych aj neliterárnych textov v rôznych médiách. Prostredníctvom skúmania komunikačných aktov naprieč literárnymi formami a typmi textov spolu s vhodnou sekundárnou literatúrou budú študenti skúmať samotnú povahu jazyka a spôsoby, akými jazyk formuje identitu a kultúru a zároveň je nimi ovplyvňovaný. Prístupy k štúdiu v rámci tohto kurzu sú zámerne široko koncipované a môžu zahŕňať okrem iného literárnu teóriu, sociolingvistiku, mediálne štúdiá a kritickú analýzu diskurzu.

V rámci troch oblastí skúmania musia študenti kurzu SL (Standard Level) preštudovať najmenej štyri literárne diela a študenti kurzu HL (Higher Level) najmenej šesť literárnych diel.

IB vytvorila rozsiahly Zoznam predpísaného čítania (Prescribed Reading List) autorov v širokej škále jazykov, ktorý sprevádza kurzy jazykových a literárnych štúdií. Tento online vyhľadávateľný zoznam poskytuje učiteľom zdroj, z ktorého môžu vyberať skupinu autorov tak, aby bola zabezpečená rozmanitosť a súlad s požiadavkami kurzu. Ako východiskový bod pri skúmaní literatúry každého jazyka bolo navrhnutých šesť autorov. Učitelia sa môžu rozhodnúť, či budú toto odporúčanie nasledovať alebo nie.

Každá oblasť skúmania musí zahŕňať štúdium literárnych diel aj neliterárnych textov, pričom štúdiu oboch sa musí venovať rovnaký čas. Texty a diela musia byť vyberané z rôznych kultúr a jazykov. Pri ich výbere by sa učitelia mali usilovať o vyváženosť z hľadiska typu textu, literárnej formy, obdobia a miesta vzniku a zároveň sa snažiť zahrnúť rozmanité podoby ľudskej a umeleckej skúsenosti.

Výber literárnych diel

Študenti SL musia študovať najmenej štyri diela, z ktorých:

- minimálne jedno musí byť pôvodne napísané v študovanom jazyku autorom zo Zoznamu predpísaného čítania,

- minimálne jedno musí byť dielom preloženým do jazyka kurzu (toto dielo musí byť napísané autorom zo Zoznamu predpísaného čítania v inom jazyku, než je študovaný jazyk),
- dve diela môžu byť vybrané voľne – zo Zoznamu predpísaného čítania alebo z iných zdrojov – a môžu byť aj v preklade.

Pre každú oblasť skúmania musí byť zaradené minimálne jedno dielo. Vybrané diela musia pokrývať dve literárne formy, dve historické obdobia a dve geografické oblasti, ako sú definované v Zozname predpísaného čítania, pričom musia zahŕňať najmenej dva kontinenty.

Študenti HL musia študovať najmenej šesť diel, z ktorých:

- minimálne dve musia byť pôvodne napísané v študovanom jazyku autormi zo Zoznamu predpísaného čítania,
- minimálne dve musia byť dielami preloženými do jazyka kurzu (musia byť napísané autormi zo Zoznamu predpísaného čítania v inom jazyku, než je študovaný jazyk),
- dve diela môžu byť vybrané voľne – zo Zoznamu predpísaného čítania alebo z iných zdrojov – a môžu byť aj v preklade.

V každej z oblastí skúmania musia byť zaradené minimálne dve diela. Vybrané diela musia pokrývať tri literárne formy, tri historické obdobia a tri geografické oblasti, ako sú definované v Zozname predpísaného čítania, pričom musia zahŕňať najmenej dva kontinenty.

Poznámka:

HODNOTENIE V PREDMETE ANGLICKÝ JAZYK A LITERATÚRA (SL)

Externé hodnotenie

1. časť: Riadená literárna analýza 35 %

2. časť Porovnávacia esej 35 %

Interné hodnotenie

Individuálna ústna odpoveď 30 %

HODNOTENIE V PREDMETE ANGLICKÝ JAZYK A LITERATÚRA (HL)

Externé hodnotenie

1. časť: Riadená literárna analýza 35 %

2. časť Porovnávacia esej 25 %

Esej vyššej úrovne (HL) 20 %

Interné hodnotenie

Individuálna ústna odpoveď 20 %

Vypracovala: Mgr. Petra Thomay